

Рекомендації

Експертної ради Міністерства культури та інформаційної політики з питань подолання наслідків русифікації та тоталітаризму щодо російських імперських пам'ятників у Полтаві

Експертна рада Міністерства культури та інформаційної політики з питань подолання наслідків русифікації та тоталітаризму на своєму засіданні 7 вересня 2022 року всебічно розглянула питання щодо подальшого існування в публічному просторі м. Полтави пам'ятників, встановлених в часи Російської імперії та пов'язаних з перемогою Росії у Полтавській битві 8 липня 1709 року над союзними військами України та Швеції. Це стосується Монумента (колони) Слави, встановленого на честь 100-річчя «перемоги російської армії Петра I», пам'ятника на місці відпочинку Петра, спорудженого у 1849 році на місці будинку козака Магденка, в якому після битви зупинявся російський цар та Пам'ятника славним захисникам Полтави і коменданту фортеці Олексію Келіну, встановленого у 1909 році на честь 200-річчя перемоги у Полтавській битві.

Вторгнення військ Російської Федерації на територію суверенної держави Україна актуалізувало суспільний запит на посилення здатності протистояти внутрішнім і зовнішнім безпековим загрозам шляхом утвердження національної ідентичності українського народу, подолання наслідків антиукраїнської спрямованості російських міфів про спільну історичну пам'ять.

Сьогодні Україна захищає від російського вторгнення право на власну ідентичність. У цій війні особливого значення набуває подолання наслідків російської імперської та радянської тоталітарної політики в Україні, у тому числі – очищення публічного простору від символів російської імперськості.

Встановлення пам'ятників та присвоєння найменувань, що здійснювалися Російською імперією в Україні, були покликані поширювати російські пропагандистські наративи та демонструвати вищість російської культури, водночас підкреслюючи другорядність української.

В умовах російської військової та інформаційної агресії слід враховувати, що подібні пам'ятники, встановлені за часів Російської імперії і дбайливо збережені в часи СРСР, ворог використовує, серед іншого, як «аргументи» для заперечення існування української нації і держави, проштовхуючи тезу про «один народ», та просування «русского мира» як ідеології путінської Росії у війні проти України.

З огляду на це, Експертна рада Міністерства культури та інформаційної політики з питань подолання наслідків русифікації та тоталітаризму рекомендує Полтавській обласній військово-цивільній адміністрації та Полтавській міській раді:

- демонтувати та прибрати з публічного простору російські імперські пам'ятники у Полтаві, оскільки вони є воєнними імперськими символами, які меморіалізують перемогу Росії над Україною та її союзником Швецією, були покликані підкреслювати колоніальний, залежний стан України, уславлювати російську армію, і продовжують закріплювати російське бачення української історії;

- розглянути питання подальшої музеєфікації виключно тих демонтованих пам'ятних об'єктів, що мають культурну цінність.

Сподіваємось, що рекомендація Експертної ради буде позитивно сприйнята і обласна військово-цивільна адміністрація разом з міською радою та громадськістю знайдуть адекватне рішення, яке поставить крапку у проблемі присутності у публічному просторі міста об'єктів, які принижують честь та гідність українського народу і його Армії зараз, коли триває війна за майбутнє існування нашої Держави.